

nix, an de tertia parte illius quantitatis erunt solvenda legata illa. † & implendum, testamentum talis filii, & videtur quod non, nam jus accusandi & vindicandi mortem defuncti non est jus hereditarium. *l. pro herede. §. fin. ff. de acquir. hered. l. quæstionum. ff. de Sepul. viol.* Et sic jus faciendæ pacis cum occisore defuncti † competit filio etiam si non esset hæres patris, secundum Bart. *in l. si filius qui patri ff. de vulg. num. 8. ubi laf. eam communem testatur numero 21. & Soci. 30. & alii plures relati per Menesium, in l. transigere numero 62. c. de transact. ubi numero 63. infert ex hoc, quod non videtur filius adesse patris occisi hæreditatem per pacem & transactionem cum occisore factam, & per consequens mirum non est, quod cum pater non capiat condemnationem illam jure hereditario, quod ex ea, si aliàs non est hæres filii occisi, non teneatur ad solvenda legata per eum in testamento relicta, ex dictis juribus, & ex text. utrumque dictum probante & à me solum considerato in l. 14. titulo 13. p. 1. qui ita expressus ut dubitationi nullus locus relinquatur, nisi talis pater ut hæres filii occisi declaraverit sequi & accusare mortem filii defuncti, quoniam tunc secus esse crederem, eo quod tunc ut jus hereditarium pater id profiteatur, secundum Ripam. l. 4. §. Caro. numero 102. ff. de verbo obligat. & sic declarare poteris dicta per Boeri. *decis. 204. numero 41. & 42. ut non obstat supra dictis, præsertim si nulla alia bona neque jura filius occisus reliquit, quoniam tunc clarius erit patrem se heredem filii occisi declarantem teneri ad implementum sui testamenti, argum. dictorum per Boeri. ubi supra & per decis. capella. Tolo. 386. & Deci. consil. 237. vol. 2. & Guidon Papæ, quest. 105. & Oldrad. consil. 94. col. 3. post prin. & quia sic suadet æquitas & amor paternus.**

Ibi. *En su vida.* Et sic donando, ita quod ultra tertium donare non possunt, secundum Villalobos, in *Antinomia. littera. D. numero 14.* ita quod si plures donationes † fecerit in vita numerentur & cumulerentur omnes in tertio hoc, ut sic amplius quam de residuo tertii non possit post in vita neque in morte talis filius disponere, prout & in quinto bonorum respectu patris diximus in l. 12. tit. 6. supra isto lib.

Ibi *El tronco al tronco, y la raxa a la raxa.* Quæ quidem consuetudo, & lex servatur in villa de Galisteo & suæ jurisdictionis, quæ est comitis de Osorno & qui sint isti de † radice, vide Castillo hic super his verbis, & Castillo sequitur licet eum non referat Rojas de success. c. 30. num. 4. cum sequentibus aliquibus, ubi optime inquit quod in hoc casu succeditur etiam ordine successivo, prout & tenet Anto. Gom. l. 40. *Tanque nune.* 40. sed an isto casu habeat locum representatio, vel debeat admitti propinquior excluso propinquiori alio per representationem, dubitavi aliquando, eo quod quoties testator prohibuit ne res exiret de familia, gradatim ordine successivo proximior in gradu præferitur & debet succedere text. *l. peto. §. fratre de leg. 2. tradit. Ant. Go. d. l. 40. Tan. numero 41. 42. & 43. & Covarr. ca. 38. pract. ri quest.* ergo & idem si ex legis dispositione non debet exire de familia, verumtamen ex declaratione fori hujus & consuetudinis in dicta villa de Galisteo habetur quod non detur locus repræ-

sentationi in hoc casu ultra filios fratrum succedentes cum patris, & tunc in stirpem & non in capita succedunt. Et notandum est etiam quod tunc demum hæc de trunco locum habent in locis ubi utitur quoties ab intestato est succedendum, non vero si ex testamento, & ita prædicatur in dicta villa de Galisteo, & tenent citati per Matienço, *hic in glos. fin. & Rojas. de successio. ab int. cap. 30. numero 14.* ubi inquit ita Pincia fuisse judicatum. Sed an consuetudo valeat ut & contra testamentum † lex hæc & forus de Sepulveda locum habeat ut bona ad truncum revertantur, plures tenent quod sic: sed Matienço, *hic tenet quod non, & verius esse dicit, & fortassis melius ne intestabilis decedat ille, qui testari voluit, & libera restandi facultas auferatur, notandum finaliter est quod in tantum bona hæc ad truncum in locis ubi utitur debent devenire, quod & fructus pendentes etiam veniunt secundum Avenda. respon. 5. numero 5. vers. si idem est dicendum.* quibus lex nostra satis remanet declarata, cætera materiam ejus tangentia per scribentes super ea videbuntur. Sed unum non omitto, quod si defunctus habet diversam bona in diversis provinciis, & in aliquibus utitur lex nostra, in aliis quid fiet, Castillo *hic tenet, sed latius vide ex dictis per Pelæz de majoratibus. 1. part. quest. 38. numero 60. cum pluribus sequentibus.*

IN LEGEM SECUNDAM.

Quando partus naturalis dicatur ut possit parentibus succedere, declarat lex nostra, & est optima & singularis, & jam in factis habui ut in progressu apparebit.

SUMMARIUM.

1. Abortivus partus quis dicatur, & per rerum naturam fieri non potest hæres, & an iudicio finali resurget, ibidem.
2. Partum an presumatur nasci vivum, vel mortuum.
3. Partus legitimus de jure civili quis diceretur, & jure Regio.
4. Partus non legitimus non excludit fidei commissarium substitutum patri suo gravato.
5. Lex nostra an potuerit condi.
6. Quod tempus requiritur ut partus maturus & tempore sit.
7. Ascendentes an sint heredes talis partus non legitimi.
8. Partus hic non legitimus an transverfalibus succedat.
9. Tempus quod dicatur legitimus ut partus vivere vel non vivere possit.
10. Natus in octavo mense an sit naturalis partus.
11. Natus post mortem non dicitur, qui ita intempore natus est ut vivere non possit, ubi quid de ventre extracto vivo.
12. Partus monstruosus quis dicatur.

IBI ABORTIVO. Quod nihil aliud est, quam immaturum † atque intemptivum partum, licet vivum, edere, ut ostendunt verba Gellii lib. 3. *notitium antiochum. c. 16. & Tira. l. si unquam verbo susceperit liberos numero 206. & abortivus quis*

quis dicatur jure civili & regio infra glos. *vixire y quatro horas*, videbis: inquitque Bald. *in l. cum proponas col. fin. c. de hered. infirm.* per rerum naturam fieri non posse ut abortivus hæres sit. Et an abortivi partus in iudicio finali suscitabuntur tradit Augustinus in *Enchirid. ad Laurentium, capite 85.* quem refert Tiraquel. *ubi supra numero 209.*

Ibi *Natio vivo*, quia si mortuus nascitur est ac si non nasceretur. *l. 8. in fine ti. 33. p. 7.* idemque si vivus nascatur, secundum tamen cursum naturæ vivere non potest, ut *in fin. glos. dicemus.* Et an præsumatur † quod quis fuit natus vivus, vel an mortuus cum adsunt hinc inde testes contrarii vide Bald. *consil. 69. lib. 5. & Cæpalam, consil. civili. 50.* ex quibus deceptur, verifimiliora deponentibus credendum, & sic si constat in tempore congruo peperisse, præsumetur vivum nasci, sin minus, præsumetur mortuus, & in dubio quando verificari non potest, natus fuerit nec ne in tempore congruo, & testes sunt omnino aequales, vel hinc inde nulli testes adsunt, præsumetur mortuum nasci, & sic nondum animam insulam, *secundum glos. ser. vivo. in l. 8. titu. 3. parti. 7. & Anto. Gom. tom. 3. c. 3. numero 32. ad finem, præsertim ad excusandam matrem à delicto.*

Ibi *Peyne y quatro horas.* De jure civili sufficiebat quod vivus nasceretur quamvis † statim moreretur, ut patri hæres esset, & ut testamentum rumpere, secundum text. *in l. non sunt. ff. de statu homin. & l. 3. c. de post. her. infirm.* etiam si ex secto ventre natus esset, vel non omnino esset integer & perfectus secundum text. *in l. quod dicitur, ff. de lib. & post. & intelligendum est istud de non nato integro, scilicet in membris, sed in tempore sic, quia si in tempore integro & legitimo non nascebatur, quantumvis integer membrorum nasceretur, jure civili pro non legitimo habebatur, sed pro intemptivo & non naturali partu, & pro non nato, secundum Paul. *in l. 2. c. de post. her. infirm.* ubi dicitur se ita in factis habuisse in quodam nato in sexto mense, & tradit Tiraquel. *in d. l. si unquam verbo susceperit. num. 209. & Pelæz de majorat. 2. p. quest. 9. num. 6. & 7.* hæc tamen ex text. nostro correctæ sunt, requirit enim lex nostra ut partus naturalis dicatur, quod totus nascatur vivus, & per viginti quatuor vixerit horas, & baptizatus fuerit, ponderando verbum illud, *todo*, nam si cum nascitur integer non tamen totus vivus, non est integer partus & naturalis, à fortiori si non nascitur integer non erit legitimus partus, & sic corrigitur etiam dicta lex *quod dicitur*, nam par est non nasci vivum totum, sicut non nasci integrum, & per consequens danda est dicta correctio ad jus civile, quamvis Costa. *l. Gallus. §. & quid si tantum quatuor parte num. 59. ff. de liber. & post. dicit non corrigi, & sic si deficiat aliquod ex tribus requisitis nostri text. scilicet, quod nascatur totus vivus, & quod vivat 24. horas, & baptizatus sit, non erit legitimus & naturalis partus quoad effectus civiles, quantumvis tempore legitimo nascatur, secundum Ant. Gom. *tom. 1. cap. 1. num. 7.* adeo ut neque excludat fideicommissarium substitutum patri suo gravato, † secundum eundem Ant. Gom. *eo. tom. 1. cap. 5. num. 4. vers. dubito tamen*, cum incapax sit æquilibet successione per legem nostram, sive nascatur post partum.**

tris mortem sive ante, sive ante factum testamentum, sive jam facto testamento, ut per eundem Ant. Gom. *eo. tom. 1. cap. 11. num. 4. in fine.* Et an lege nostra potuerit id statui, dicendum est quod sic, † cum ut conclusimus *l. 1. tit. 4. supra isto lib.* successiones etiam quoad formam juris civilis sunt, prout in proposito considerat Minchaca, *de success. crea. tom. 1. §. 1. num. 1. in fine fol. 7.* Et quod tempus † maturum ac tempus partu sit, vide latissime Tiraquel. *in dict. verbo susceperit liberos, numero 210. cum pluribus sequentibus.*

Ibi, *A sus padres ni a sus madres, ni a sus ascendentes.* Sed an & ipsi ascendentes erunt hæredes talis partus etiam per horam unam tantum † vixerit, tradit additio. *Abb. in c. 3. eo. can. 7. §. de præsump. ubi inquit quod sic, quod tamen dubitabile est, ex dispositione legis supra proxima parificantis successiones ascenduntium, & descenduntium ad invicem, & reciprocæ; descendens tamen qui per unam horam non vixit non succedit ascendenti ex lege nostra, ergo neque ascendens tali descendenti succedit, correlativorum enim eadem debet esse dispositio, præsertim cum fortiori jure descendens succedat ascendenti, quam ascendens descendenti, tu tamen in hoc latius cogitabis, & ex eodem fonte dubitari potest an transverfalibus succedat filius hic, qui licet maturo † tempore nascatur, non vixit per 24. horas nostri text. & videtur quod succedet, quia lex nostra non disponit, & sic in dispositione juris communis remanet, secundum quod quamvis primam horam viveret, legitimus partus erat si maturo tempore nascatur, & baptizatus, & per text. nostrum videtur probari, in ver. *Y si de otra manera nascido, muiro deno del dicho termino.* Hic enim verficulus est declaratorius præcedentis, & per consequens ex hoc versiculo elici potest à contrario, quod si est natus totus vivus & in tempore legitimo & baptizatus, reputetur legitimus partus & naturalis, maxime cum in hoc casu reducamur ad jus civile, item quia lex nostra solum disponit quantum ad heredandum patribus, matribus, aut aliis ascendentibus, non vero de collateralibus, nisi dicamus quod per argumentum à fortiori idem dicendum sit in collateralium successione, cogita, nam à nemine usque nunc vidi questionem tactam.*

Ibi, *Que no podia vivir.* Sed quod dicatur legitimus tempus ut partus vivere † vel non vivere possit, in hoc pendet quasi tota nostra legis explanatio & declaratio, in quo, secundum Tiraquel. *in dict. l. si unquam, verbo susceperit liberos numero 210. cum pluribus sequentibus, & Telliun Fernandez hic numero 2.* Alii novem menses, alii intra undecimum mensem, alii in decimo & duodecimo, imo & quatuordecimo dixerunt, sed nos quoad legis notræ materiam, ut successibiles ii partus sint, habemus legem partitaram *4. tit. 23. partita. 4.* disponentem, partum legitimum & naturalem dici natum in septimo mense, vel usque ad novenum, & quod hoc communiter accidere solet, & ad quod respectus & consideratio haberi debet, secundum *l. illam, & Doct. in l. Gallus in princ. ff. de liber. & post. & in l. septimo mense. ff. de statu homin. ad eam, quæ frequentius accidit jura adaptantur,*

tur, inquit tamen lex illa partitarum, quod si partus teugiter diem aliquem undecimi mensis, post mortem patris, & idem ego dicerem post absentiam mariti, non erit partus naturalis, cum id potius miraculosum quam naturale esset, secundum communem curium nature, prout ibi dicit gloss. *fin.* idem lex illa pro non naturali & impossibili partu illum habuit, ex qua lege partitæ colligitur etiam natum in decimo mense legitimum & naturalem partum esse, nam secundum Hippocratem potest mulier in ventre portare puerum usque ad decimum mensem & non ultra: Ex quo cum in decem mensibus includatur mensis octavus videtur dicendum quod in octavo mense natus naturalis & partus sit, secundum quod in illa lege partitarum voluit glossator, & Orosio in *d. septimo mense*, & sic quod successibilis sit si natus totus vivus per 24. horas vixerit & baptizatus fuerit, prout in facto vidi litem super hoc, quedam enim mulier peperit filium vivum & per quatuor dies vixit & baptizatus fuit, & ante eum per spatium novem horarum mortua fuit mater ejus, & novem illis horis elapsis puer hic post matrem mortuus fuit patre ejus superstiti, quidem pater post decem dies mortuus fuit relicto filio alterius uxoris, qui ejus bona vult habere & heredare; oppositum tamen est quod partus hic fuit natus in octavo mense; propter quod fuit dubitatum an ille esset partus naturalis, & successibilis matri suæ, & videbatur ex dictis quod sic, quia natus intra decem menses vivus totus & vixit per quatuor dies & baptizatus fuit, & sic legis nostre dispositio ei favet, nihilominus tamen tunc contrarium consulum fuit, scilicet, quod non erat partus naturalis & successibilis matri, & cum non successerit, neque pater ei, neque hæres patris, sed potius bona matris dicendum est devenisse ad hæredes ejus ab intestato, eo quod de jure competentum satis est, & inter medicos conclusum, partum octavi mensis neque esse naturalem, neque vivere posse, secundum Bald. in loco relato per gloss. *dicitur legis partitarum*, nam perfecte natus non dicitur, qui ita intemptive & atque immature natus est, ut vivere non possit, & Bald. opinionem sequitur Soc. *consil.* 65. n. 2. lib. 3. & Dec. & relati per Matienço, *hic gloss.* 4. n. 4. & per Tiraquel. in *l. si unquam verbo susceperit liberos* n. 205. ubi allegat Afflictis, *decis.* Neap. 236. ubi inquit ita decisum fuisse in cons. Neapol. & communem testatur Soc. Jun. relatus per Clarum. lib. 3. *fonten. verbo testam.* q. 45. n. 3. ubi aliqua infert, & novissime communem dicit Sebast. Med. in *tract. mors omnia solvit.* p. n. 137. tum etiam quia lex nostra non probat contrarium, sed approbat potius in iis verbis. *Que no pedira vivir naturalmente.* Et paria sunt quem non. nati vivum, vel nati vivum, sed vivere non posse, secundum Cæpol. *consil. civili.* 50. n. 6. ubi examinatur quid de ventre extracto vivo per modicum tempus: neque obstat illa l. partitarum, quia licet sub decem mensibus includatur octavus mensis, non est inferendum partum octavi mensis approbasse ut naturalem, sed potius reprobasse, quoniam dum partus naturales numerat, non numerat in talem partum octavi mensis, & rationem quare partus octavi mensis vivere non potest assignat Tiraquel. ubi supra: partus vero monstruosus quis & dicitur

tur ultra Doct. hic maxime Gom. Arias, tradit Paul. in *l. non sicut. ff. de statu hominum*, hic enim insuccessibilis est, ex *l. 3. c. de post. her. inst.* & *l. 5. tit. 23. q. 4.*

IN LEGEM TERTIAM

Quæ erat 29. Tauri.

Quæ sunt trahenda per filios & filias ad collationem, cum parentum hereditates dividere volunt inter se ut eorum hæredes & successores, declarat lex nostra singularis in materia.

SUMMARIUM.

- 1 Traditum filio etiam si in legitimam impetur, remanet penes eum sicut ad collationem & partitionem trahatur.
- 2 Dos data ab avo nepti an sit conferenda tempore quo sit partitio bonorum patris neptis. n. 2. usque ad. 12 ubi multe illationes & delirina.
- 3 Filius & filia de jure civili non efficitur sui juris per matrimonium, & sic pater in eius substantia & dote usufructum habebat.
- 4 Avus tenetur neptem dotare quoties pater neptis & mater sunt pauperes & idem ipsa neptis. & num. 6.
- 5 Obligatio dotandi & alimentandi non succedit ex patria potestate.
- 6 Frater dives tenetur dotare sororem consanguineam pauperem.
- 7 Dos data nepti ab avo quando dicitur profectitia in declarationem gloss. l. qui in aliena. §. interduum. ff. de acquir. hered. n. 3.
- 8 Declaratur l. 2. tit. 11. partit. 4.
- 9 Avus in casu in quo non tenetur dotare neptem, si dote, censetur donasse & in tertio & quinto imputatur.
- 10 Extraneus dotans obligatur ex causa lucrativa, ubi idem in fratre dotante sororem ubi dotare non tenetur & 11. quod in quinto computatur.
- 11 Revocatur per supervenientiam liberorum talis dotis datio vim donationis habens, nisi ut ibi.
- 12 Ex dote voluntaria ad quam avus non tenebatur extrahitur tertium & quintum meliorationis.
- 13 Conferendum an veniat id quod ad filium pervenit jure majoris, ubi infero ad unam bonam questionem in facto contingentem.
- 14 Computatio in legitimam non habet locum in bonis per substitutionem devenientibus de una persona in aliam.
- 15 Majoratus bona ab antiquo deveniunt non ab ultimis possessioribus qui fundatores non fuerunt.
- 16 Nulla est differentia inter emancipatos, & non emancipatos in collationum materia.
- 17 Patre dotante filium vivo, si filia moriatur relicta filii, dos data illi filie imputatur filii ejus in legitimam quam mater sua à suo patre debebat habere.
- 18 Filia & earum mariti compelluntur trahere ad collationem dote si hæredes patris aut matris dotantis non fuerint esse.
- 19 Dotis excessus quo modo & in quo tempore computetur.

- putetur. 18. & numero 22. quid in filio.
- 19 Dos jure civili quando immensa diceretur.
- 20 Pater immensas donationes faciens an remaneat in conscientia obligatus.
- 21 Donatio non dicitur inefficacia si pater donet filio usufructum bonorum ei pertinentem.
- 22 Tempus mortis inspicitur in liberalibus donationibus, secus in ob causam, & remuneratoriis.
- 23 Filius & filia an possint petere salarium & mercedem pro servitio parentibus factis, ut ibi usque ad finem legis.
- 24 Lucrum per filium acquisitum cum pecunia patris an profectitium dicitur & quando, & ibi declaratur quædam leges regia.
- 25 Pater si filio salarium promississet, & convenerit de eo tenetur illud solvere.

In cujus legis declarationem plura Doct. hic intexerunt in materia collationis, quæ à locis ordinariis desumpserunt, & esset longum ea recensere, nos vero, qui brevitati consulimus, non omnia recensere, sed ea tantum, quæ necessaria fuerint pro textualium declaratione: Et in materia collationis illud est præcipue advertendum, quod id quod filio in vita traditum est per aliquem ex parentibus in legitimam imputandum, quamvis tempore collationis filius talis illud trahere debeat ad collationem, & partitionem adhuc debet remanere penes ipsum filium, in cujus tunc adest dominio & potestate, ex *l. ea demum*, & *l. si soror. C. de collatio. Tello* notante in *l. 25. Tauri. num. 4. ad finem*, & ita sit quotidie.

Ibi *Hijo bija*. Quid in hepte dotata ab avo vivente ejus filio patre ipsius neptis, an dos illi tradita per avum, & sit conferenda per neptem tempore partitionis bonorum patris ipsius neptis, & impuranda veniat dos illa in legitimam quæ ex bonis patris nepti huic pertinebat, de qua questione agit per Doct. hic, maxime per Castillo, *num. 11.* & Ant. Gom. *num. 41.* & Baecam de dote. *c. 7. num. 28.* & per Doct. maxime Ripam in *l. in quartam. num. 206.* cum sequentibus pluribus. ff. ad *l. Falcid.* & per gloss. *contar.* in *l. 3. tit. 15. p. 6.* & omnes recurunt ad distinctionem singularem Bart. in *l. dedit. ff. de col. bonorum*, scilicet quod aut dos illa præstita per avum nepti sine non fuit data contemplatione patris & de hoc constat, & tunc non imputatur nepti in legitimam ei à patre pertinentem, sed si de hoc non constat imputabitur, & tenebitur neptis talem dote conferre in partitione bonorum sui patris, ut per Mascard. *de probat. concl.* 572. & hæc est communis sententia & adeo procedit, quod etiam ab extraneo detur patris contemplatione idem sit, secundum Baecam plures allegantem, in *de doriis. sup.* 12. n. 19. & hoc est de jure civili, quid autem sit de jure nostro regio adest in effectu dissentio inter Doct. nostros à nemine usque adhuc considerata, nam gloss. illa *d. l. 3. verbo contar* inquit hodie de jure regio aliud esse, cum per matrimonium ex *l. 47. Tauri S. tit. 1. supra isto lib.* liberetur filiis à patris potestate, & sic onus dotandi neptem, quo pater de jure antiquo tenebatur propter filium, *l. dedit dote*, & ibi Bar. ff. *de col. bon. l. S. tit. 11. p. 4.* cesset in isto casu, non potest dici, quod dos, quæ obvenit nepti ab avo,

dicitur profectitia, respectu patris, ut sic impetur per ea quæ, inquit Greg. ibi, notare gloss. in *l. qui in aliena. §. interduum, verbo faciet. ff. de acquir. hered.* Bart. in *l. quæstum. in princ. de leg. 1.* vide per Alexand. in *d. l. in quartam. 14. & 15. column.* & cons. 31. *visio testamento. volum. 2.* hæc sunt quæ dicta gloss. pro se allegat & pro sua hac opinione, quæ quidem cum non explicet bene suam intentionem, & pro ejus fundamentodebes scire, quod cum filius nec filia non efficerentur & sui juris de jure civili per matrimonium in *l. 1. §. fin. & §. si nupta. ff. de jud. dot. l. 2. §. quod si in patris. ff. solut. matrim.* pater in eorum substantia & in dote usufructum habebat. *l. si cum dote §. transgrediamur & ibi Paul. Roma.* & Alex. *column. 2. & 3. ff. solut. matrim. Jas. cons. 198. vol. 2. Baeca d. c. 7. n. 22. in princip.* & sic usufructus eorum, si Castrensis non sint, avo quaeritur jure patriæ potestatis. *l. cum oportet. l. fin. in prin. C. de bon. qua lib. text. in princip. inst. per quas person. no. acquir. Riminal. n. 1.* unde cum avus commodum sentiat, quia ei filius & nepos quaerit, cum sit in sua potestate, sentire debet & incommodum ut eum alat, & neptem dote, ut inquit Lara, in *l. si quis à liberis. §. si mater. num. 39. fol. 194. ff. de lib. ag. sed cum hodie ex d. l. 47. Tauri*, per matrimonium liberetur filius & filia & itidem ejus filii à patris avique potestate, mortuoque patre liberi ejus filii sint ab hac avi potestate ex *§. 1. institut. quibus mod. jul. par. pot. l. 1. tit. 18. part. 4.* & sic nepotes nihil avo quaerant, cellaque tunc causa ob quam avus nepotes alere tenebatur, per consequens, ut inquit Lara, ubi supra, n. 40. cessabit onus alimentandi nepotem, & dotandi neptem, cum dos succedat loco alimentorum, ex gloss. in *l. ob ar. C. de præd. min. l. ubi adhuc. C. de jure dot. not. Lara, ubi supra. §. fin. vel Parent. num. 10.* & cum cesset hoc onus avum dotandi neptem, non dicitur dos profectitia illa, quam avus nepti promittit & dat, quia hoc est regulare, quando avus ad id non tenetur: ex illa gloss. *d. l. qui in aliena. §. interduum, verbo faciet. ff. de acquir. hered.* sic intellecta per Alexand. in *d. consil. 31. num. 5. volum. 4.* & Ripam. *d. l. in quartam. n. 204.* & hoc est quod voluit dicere Gregor. in *d. l. 3. verbo contar. tit. 15. p. 6.* & fundare ex dictis, & sic in effectu vult ex solutione patriæ potestatis jure nostro regio per matrimonium inducta, avum non teneri dotare neptem, & per consequens cessare distinctionem dictam deturæ dos per avum contemplatione filii vel non detur, neque dici profectitiam, quæ est nova opinio, licet ante eum idem, scilicet quod avus non teneatur habere de causa neptem dotare, tenuit Pala. Rub. in *repetit. c. per vestras. §. 24. col. 2. vers. sed cave, & vers. sed ego*, & novissime sequitur idem Lara, *circa alimenta, in d. §. si mater. n. 40.* ita quod isti tres patres, in idem recidere volunt, & idem tenere contrarium tamen opinionem, imo quod per matrimonium contractum avus non liberetur ab onere dotandi in casu in quo alias de jure communi & partitarum tenebatur, scilicet quoties neptis & pater ejus pauperes sunt, ut probat text. in *d. l. 8. tit. 11. p. 4.* & communem testatur esse etiam de jure civili Baeca, in *d. c. 7. n. 16.* & Lara, ubi supra, in *§. non tantum. n. 69. ff. de lib. ag. ex l. 4. tit. 19. part. 4.* contrariam, inquam, tenuit idem Greg. Lopez,

in d. l. 1. 8. in glos. fin. in fine, reprobando Pal. Rub. ubi supra primam opinionem tenentem, hanc etiam secundam opinionem referendo Pal. Rub. & Gregor. in d. l. 8. sequitur & tenet Baeca, de dotibus in d. l. 7. num. 22. ubi usque ad 27. pluribus eam exornat fundamentis, & potissime ad nostrum propositum facit quod cum alimenta filiis & descendibus de jure naturali per ascendentes debeantur, ex toto tit. ff. de liber. ag. & ex toto tit. 19. p. 4. & obligatio dotandi, & alimentandi non succedat ex patria potestate, ut l. fin. C. de dotis promi. ubi etiam filium vel filiam emancipatos tenetur pater dotare, & naturalis affectus non tollitur emancipatione, secundum gloss. Fab. & Ange. in §. in testibus, in §. de testam. mirandum est quod Gregori. & sequaces pro prima opinione allegati teneant avum indistincte non teneri alimentare neque dotare nepem: Item ultra Baecam, facio considerationem, scilicet quod si ratio quare avus tenetur alimentare filium vel filiam & nepotes, esset, quia eos habet in potestate, & non ex jure naturali, frater dives non teneretur alere, nec dotare sororem suam consanguineam, in contrarium tamen est communis opinio, ut testatur Baeca de dote. c. 13. n. 26. & 28. igitur falsa est opinio prima Gregorii & sequacium, & vera haec secunda: Item quia si ex patria potestate descenderet jus alendi & dotandi avum nepotes ac neptes, ita teneretur eos dotare & alere si essent divites sicut cum sunt pauperes, obligare tamen avum ut dotet nepem vel alar nepotem divites, est contra jus, ut apparet ex supra dictis, & praesertim ex d. l. 8. tit. 11. & l. 2. tit. 19. partita. 4. & ex dictis per Baecam d. cap. 7. num. 16. igitur vera est haec secunda, praesertim cum si prima esset tenenda, plura jura, plures communes opiniones corrigerentur: Ex quo sequitur quod in determinatione & distinctione nostrae principalis quaestionis, non est ex toto rejicienda dicta distinctio Bart. in principio quaestionis propositae, sed amplectenda est potius, retenta hac secunda opinione quam sequor, scilicet quod per matrimonii contractum non liberetur avus ab alendo, neque a dotando nepotem vel nepem pauperes non habentes aliunde unde se alere neque dotari possint, secus vero si habeant, nam tunc excusantur, & in hoc ultimo sensu possent prima opinio verificari, scilicet quod tunc attendenda est opinio Gregorii in d. l. 3. verbo contra ritibus parti. 6. quae est prima quam supra retulimus quod hodie non imputabitur nepis dotem ab avo in legitimam, quam a bonis patris sui est habitura, neque censetur contemplatione patris facta, neque dicitur profectitia & ex gloss. d. l. qui in aliena. §. interduum, verbo faciet, quoties avus non tenetur ad dotandam nepem eo quod ipsa vel pater ejus est dives, secus vero si pauperes essent, nam tunc quia obligatio dotandi aut alendi avo incumbit, neque per matrimonium filii liberandi ab hoc retenta secunda & vera opinione, dos ab avo nepi promissa in dubio censetur patris contemplatione data, & sic erit profectitia, & imputabitur in legitimam patris, prout expresse dixerunt Alex. 14. & 15. col. & Ripa. num. 204. in d. l. in quartam, & melius idem Alex. in d. conf. 31. num. 5. volum. 4. & haec est veritas, & secundum haec est intelligenda dicta gloss. d. §. interduum, verbo faciet,

indistincte dicens esse adventitium datum ab avo nepi aut nepoti, est item intelligenda §. lex. 2. tit. 11. parti. 4. vers. e la otra manera, dicens indistincte datum ab avo nepotibus esse profectitium, ut colligitur ex Alex. d. conf. 1. per Additionem. & in d. l. in quartam, & ex dicta. l. 8. tit. 11. p. 4. & d. l. 2. tit. 19. p. 4. Et sic declarabis dicta per Angul. l. 9. gloss. 6. num. 7. & 8. Ex quibus novissime infero, quod in casu in quo avus non tenetur dotare nepem, si eam dotaverit censetur donasse, quod in tali casu si avus habet alios descendentes computabitur talis dos in tertio & quinto meliorationis §. ex l. 26. Tauri, quae est 10. tit. 6. supra isto lib. nam omnis ille qui non habebat dotatam in potestate, censetur extraneus, l. una. §. extraneum. C. de rei. uxor. ac. Extraneum autem dotans obligatur ex causa lucrativa §. quia est mera donatio in eam cui dotem promittit, ut per Alex. conf. 71. column. 1. & 2. lib. 4. Jal. conf. 171. col. 2. & 5. lib. 4. Baecam de dor. cap. 34. num. 14. dotique constitutio facta alii quam filiae est mera donatio, ut per Jal. ubi supra. & Baecam, ubi supra. c. 12. numero 35. & Malcar. de probat. conclus. 571. ergo vera est nostra illatio: nam sic etiam videtur quod frater non tenetur dotare sororem etiam consanguineam, si habet unde se dotet, secundum gloss. l. cum plures. §. cum tuor ff. de admitt. tut. communis tunc Baecam de tract. de dote. c. 13. num. 26. & 28. ubi numero 29. declarat legem paritae aliud volentem in tali casu si dotaverit cum censetur donationem in dote ei facere, secundum Baecam ubi supra c. 15. numero 13. & sic revocatur per supervenientiam §. liberorum hujus fratris dotantis ad dotandum non obligati, secundum Bart. & relatos ac secutos per eundem Baecam, d. c. 12. numero 35. nisi frater decipisset maritum dotatæ ut per eundem Baecam ibid. c. 32. n. 11. & c. 35. n. 11. sed si secundum dicta est donatio dotis constitutio per fratrem sorori suae facta in casu in quo ipse non tenebatur eam dotare, quia erat dives ipsa, vel erat utrina, dos talis computanda est in quinto bonorum talis fratris habentis descendentes legitimos & naturales, cum de quinto tantum inter extraneos disponere possent, prout in expresse tenet ipse Baeca, in d. c. 12. n. 34. ergo vera est nostra illatio in avo non tenente dotare nepem: itidemque ex tali dote, quia est mera donatio, ad quam avus * ex necessitate non tenebatur, neque ob causam necessariam fuit facta, extrahitur tertium & quintum, ex l. 2. Tauri quae est 29. tit. 6. lib. 3. recop. quae tantum in necessaria causa loquitur, ut ibi dico, quae omnia notanda quia singularia & vera, neque per aliquem sic digesta ac considerata reperies. Alias quaestiones in propositum nostrae legis videre poteris per gloss. illam contra in d. l. 3. tit. 15. partita. 6. & praesertim illam, an id quod ad filium pervenit jure majoritatis §. veniar conferendum, & tradit Castillo in l. 29. Tauri, num. 31. si bene recordor, quae est optima quaestio, & in ejus propositum vidi in facto de tali quaestione dubitatum, pater enim & mater nobiles habentes majoratum ab antiquo & filios duos ex suo matrimonio, masculum scilicet, & foeminam, qui videm maritus & uxor (ut aptius loquamur) in iura ipsius filii in majoria illa succedere debentis post mortem parentum, dotaverunt

dotaverunt filiam illam in quantitate certa, post aliquod verò tempus mortuus est hic maritus pater horum filiorum, mortuusque est itidem filius ille primogenitus superstitie matre sua & forore sua, ita quod majoratus ille ad filiam illam dotatam devenit, mater vero ipsa, quae infimul cum marito suo filiam illam dotaverat, dubitabat, an filia haec deberet habere dotem illam praecipuam ultra majoratum in quo successit, an vero deberet illam in majoratum computare, ita quod ex bonis ipsius matris non posset recuperare neque petere dimidiam partem ipsius dotis, cum bona lucrata ex matrimonio illo adessent, dosque ipsa nondum soluta esset, & an ex hac causa posset se mater ipsa excusare a solutione dimidiae dotis, in quo quidem dubio responsum dedi nullo modo matrem ab hac solutione excusare se posse, tum quia in bonis per substitutionem devendentibus, prout deveniunt bona majoratus de una persona in aliam, non habet locum computatio in legitimam, §. ut licet videre ex Doct. maxime Rip. numero 217. in d. l. in quartam ff. ad l. Felcid. tum & principaliter quia bona haec majoratus ab antiquo relicta fuerunt per viam majoratus, §. non verb ab ipsis dotantibus, & cum ab antiquo provenerint, nimirum si a patribus dotatoribus habita non dicantur, sed a primis constitutibus, secundum Menesium. l. unum ex familia. §. si de falcidia, de legat. 2. & ante cum Covar. in pract. cap. 13. n. 6. in princ. & Anton. Gom. tom. 1. cap. 12. n. 48. in medio, vers. item adde quod talis, ubi plura jura ad hoc allegat, & gloss. de linage per text. ibi, in l. 9. tit. 7. part. 2. & ideo nimirum si in dotem ipsam non impatentur, neque dos ipsa in eis, imo & idem substineri possent in majoria constituta per ipsos dotantes ante dotis constitutionem & irrevocabiliter facta, fateor tamen gloss. contra in l. 3. tit. 15. parti. 6. dicere se audivisse semel in Granateni pratorio judicatum majoriam in legitimam imputatam fuisse, sed fortassis erat in majoria revocabili, vel in casu in quo nulla alia bona exabant pro dotis solutione, tu latius cogitabis, quia magna est auctoritas glossatoris. Ulterius & ex generalitate verborum nostri text. ibi, hijo, o hija, defumi potest conclusio, scilicet quod non est differentia inter emancipatos, & in patria potestate existentes quoad collationem materiam, §. cum lex nostra inter emancipatos disponat, & facit text. in l. meminimus C. de leg. her. & l. 14. tit. 6. lib. 3. fori, & l. 3. tit. 15. partita 6. in correctionem §. emancipatos liberos, in §. de exher. lib. licet quoad succedendum etiam hodie duret differentia haec, quando praetenditur succedere ex testamento prout alius per me dictum est latè, & tradit Segura, in l. coheredi, in prin. num. 8. cum sequentibus aliquibus ff. de vulgari.

Ibi, Ellos y sus herederos. Et sic quamvis vivo pater filia dotata decedat relicta filiis, dos data illi filiae, debet ejus filii §. in legitimam imputari, quam ex bonis patris filia haec habere debeat, secundum gloss. contra. l. 3. tit. 15. partita. 6. per verba haec nostri text. haeres filiae jubentis conferre debere dotem matris.

Ibi, Donacion. Propter nuptias, de vera intellige, secundum Tell. l. 22. Tauri n. 27.

Ibi, Las otras donaciones. De quibus intelligatur, & qualiter remanet per me dictum in l. 26. Tauri postea pro l. 10. tit. 6. supra isto libro.

Azavedo in Recopilacionem, Tom. III,

Ibi, Pero si se quisieren. Hac locum non habent jam in filiabus, nam hodie filiae & earum mariti compelli possunt, etiam si noluerint hereditatem parentum adire neque acceptare trahere ad collationem dotem illi per parentes traditam, ut scitur, an ultra id, quod pro legitimis parentum capere poterat, sit in dotem aliquid traditum aut promissum, ut omnis ille excessus aliis fratribus restituitur, ne inaequalitas adfit filiae ad fratres ex causa dotis promissae ex l. 1. tit. 2. supra eo, ubi dixi, & in specie tenet additio Suarez l. Quoniam ampl. 6. regia legis n. 1. pag. 250. C. de inoff. testam. & Matienzo hic gloss. 3. n. 2. gloss. 4.

Ibi, Puesto que sea durante el matrimonio. Sed an idem terminus inspicietur in terminis pragmaticae 101. de Madrid, sub l. 1. tit. 2. supra eod. lib. ita ut jus eligendi tempus reguletur §. ad excessum dotis considerandum ex dicta pragmatica, an vero ex lege nostra, & breviter & resolutive teneo, quod neque in casu illius pragmaticae inspicietur tempus nostri text. neque in nostri text. casu inspicietur tempus illius pragmaticae, sed legis nostrae, scilicet, ut cum tractatur de divisione faciendi inter filios, ad habendam collationem bonorum, tempus nostri text. inspicietur & filiae dotatae jus nostrae legis competet, ad eligendum tempus promissionis, an vero divisionis, & hoc quoties contra eam non opponitur de remedio dicte pragmaticae, sed si de illius remedio opponatur per alios fratres dicentes quod ultra legitimam fuit dotata, tunc tempus illius pragmaticae inspicietur, scilicet tempus promissae dotis, & hoc si respectu filiarum loquamur, nam si respectu filiorum, respectu quorum lex illa 101. non loquitur, lex nostra servabitur indistincte: prout & servabitur cum filiabus si de remedio dicte pragmaticae non opponatur per alios fratres, nam judex non debet impetiri officium suum non petitum nisi in casibus a jure expressis, & quia ut dixi in d. l. 1. tit. 2. supra eo quae est dicta pragmatica in glossa aya per dido, clausula annullans contra factum non operatur si velit is in cujus favorem appolita est: & sic conciliantur leges haec ne contrariantur, vel ut voluit Baeca de dotibus cap. 31. n. 7. & in d. l. 1. retulimus, vel ut diximus in l. 7. n. 1. tit. 6. supra eo. & per Angulo lege 10. tit. 5. gloss. 9. n. 4. supra eod. lib.

Ibi, Que son inofficiosas. Quantum posset olim dare pater pro filia si vellet immensam liberalitatem §. in filiam dotis nomine exercere, vide per Baecam, ubi supra c. 1. n. 24. cum sequentibus pluribus. Et an in conscientia remaneat §. pater obligatus immensas has donationes filiabus faciens, tradit Mincha. de successioni. crea. tom. 1. §. 2. n. 1. vers. denique, ubi inquit quod non, & vide in simili Baecam, ubi supra cap. 29. quod pro nunc non assero, non tamen dicitur inofficiosa donatio si pater donet filio usufructum §. quem de jure percipere posset ex bonis ipsius filii, secundum gloss. magnam in fin. l. 8. tit. 4. p. 5.

Ibi, Para se dezir. Est dubium in propositum horum verborum num si pater filio suo pro dote constituat aliqua bona, vel simpliciter ipsi filio ea tradat tempore contrahendi matrimonii, quae quidem bona excedunt legitimam ipsius filii, & tertium & quintum bonorum paternorum, an si natiivitate filiorum revocetur excessus ex remedio l. si unquam C. de revoc. don. excessus hic considerabitur respectu

22 pectu legitime * tantum, an & respectu etiam tertii & quinti, & dicendum est, excessum illum esse considerandum circa id quod exceditur de legitima & tertio & quinto, sicut & in filia dotata ante pragmaticam de las dotes in l. 1. r. 2. supra isto lib. postea, contra Bern. Diaz, asserbat glos. magna col. 2. in medio, in l. 8. tit. 4. part. 5. & licet in filia dotata hoc non procederet attenda dicta prag. quia ultra legitimam filia hac dotari non potuit, & sic omnis abinde excessus revocabitur, in filio tamen dotata in quo non habet locum dicta pragmatica, excessus ille solum consideratur in eo, quod excedit legitimam & tertium & quintum, de quo pater inter filios disponere in unum etiam filium poterat: & quoad filium post hac videtur consideratur per D. Gutierrez, tractat. de jument. confirmat. partita prima, cap. 94. n. decimo-nono.

Ibi. Pero las otras donaciones. Intellige liberales, non vero remuneratorie neque ob causam, nam in iis liberalibus tempus mortis inspicitur, secundum leges nostras regias, sed in ob causam factis nostrae legis tempus erit observandum prout in l. 26. Tauri postea l. 1. r. 6. supra isto lib. dictum remanet, & declaratum, ut lex nostra non sit illis contraria: Et hac pro declaratione contexturae nostri text. sufficiant: solum unum examinando quotidie in practica occurrens, quid si filius servit patri, aut matri, aut ambobus per aliquod tempus aliis fratribus jam matrimonio copulatis, & praestitis dotibus, an huic filio servienti debebitur 23 salarium sicut deberetur alii, qui in eodem ministerio Patri aut matri aut ambobus servit, & in hoc solus Fulgositus in l. illud n. 3. C. de collat. quit & tenet, quod potest filius talis petere salarium pro tali administratione, id quod verisimiliter daretur extraneo negotiorum gestor, & quod totum id reputabitur adventitium & praecipuum filii talis, & hanc opinionem sequitur dicens eam iustam & equam & quod ita ipse praedicaret, Ant. Gom. in l. 29. Tauri num. 24. & facit lex 5. tit. 17. part. 4. quae omne id quod filius labore suo acquirit, vocat adventitium, & sic esse ipsius filii praecipuum, & quamvis nihil cum patre conveniret de salario, id tamen censendum est praestandum, & conventum fuisse, quod communiter de consuetudine dari solet, ex text. juncta glos. in l. ex placito, C. locati, & ex per me dictis in l. 9. n. 3. & 5. tit. 15. lib. 4. supra ubi numero 20. hic nos remissimus super isto articulo: Contrariam tamen opinionem contra Fulgositum, imo quod tali filio nihil debeatur, tenet Jasi in ea. l. illud, nihil iudicium allegando, secundum Ant. Gom. ubi supra, & hanc opinionem cum Jasi. tenet glos. com. los in l. 5. tit. 17. part. 4. & clarus in l. 3. tit. 20. part. 2. per text. ubi in vers. E mas de los hijos que son suyos quitament, mas que otra cosa para servir se dellor a su voluntad. & in l. fin. tit. 2. ea part. 2. item & pro hac opinione facit l. 7. tit. 4. lib. 3. fori, & l. 3. tit. 15. part. 6. probantes, quod id quod acquirit filius cum pecunia patris est profectitium, & sic cum aliis fratribus communicandum, neque ullum salarium pro labore leges ha filio constituunt, & sic neque nos constituere debeamus, adeo ut neque in conscientia teneatur pater neque mater ad solvendum filio eis servienti salarium aliquod pro servitio eis facto, si nihil cum filio de hoc est conventum, neque a filio protestatum, secundum

dum Navar. in manuali Latino c. p. 17. num. 148. quid dicendum: & in hac opinione diversitate semper tenet medium desumptum ex glos. communiter approbata in l. cum oportet in prin. C. de bon. que lib. scilicet quod sicut * cum filius lucrum acquisitum cum patris pecunia absque opera & labore suo, puta quia pecuniam posuit apud camplorem, tunc omne illud lucrum est profectitium, & venit dividendum inter omnes fratres, secus vero si labore proprio & ex industria, & opera sua lucrum tale acquisivit cum pecunia patris, nam tunc licet pecunia sit omnium fratrum, lucrum tamen erit adventitium, tanquam labore proprio acquisitum ut inquit dicta l. 5. tit. 17. p. 4. & sic totum hoc lucrum erit ipsius filii laborantis, neque communicandum cum aliis fratribus, & illam glos. ad hoc veriorum & aequiores test. Ant. Gom. in d. l. 29. Tauri, num. 24. si vero sit dubium an ex industria & labore filii sit quaesitum lucrum illud, medietas lucri acquiratur filio laboranti, alia autem medietas substantiae patris tanquam sit tacita contracta societas, secundum glos. illam, & Anton. Gom. ubi supra, & hanc cum glos. illa dicit communem opinionem Gregorius in d. l. 5. tit. 17. p. 4. & ex text. ubi si bene inspicatur probari potest, dum quando de labore filii loquitur, inquit esse adventitium, cum vero de labore nullum verbum, inquit esse profectitium, & communem etiam dicit Ripa, in l. in quartam n. 157. ff. ad l. Fal. & Tiraq. relatus per Alvarad. de consuet. mente test. lib. 2. c. 2. §. 1. num. 114. & novissime Ayora, in tract. de partition. 3. part. quest. 2. per totam, & secundum istam distinctionem est declaranda & intelligenda dicta l. 7. tit. 4. lib. 3. fori, & dicta l. 15. p. 6. & d. l. 5. in prin. tit. 17. part. 4. prout inquit Anton. Gom. ubi supra & glos. magna in ea. l. 3. tit. 15. p. 6. ne corrigant dictam communem doctrinam glos. in d. l. cum oportet, & verum esse credo: Sic & in nostra questione de salario filii ob servitium praestandum dicendum est, quod si filius hic nihil aliud faciebat, quam ire equestris, vel pedestris ad videndum labore famulos patris sui vel matris in praediis & defensis vel domibus, nullum est ei praestandum salarium, si vero ultra hoc laborabat ipse filius propria manu, & laborare alium famulum ad hoc necessarium excusando, & suo labore auxit bona paterna, tunc arbitrio iudicis est ei moderandum salarium pro labore, & ei tanquam debitum praestandum, ut voluit Antonius Gomez, ubi supra, dum in vin illationis refert doctrinam & opinionem primam Fulgositii, & clarius & melius voluit Baeca, de decima tuorum cap. 2. num. 3. & 9. cum pluribus sequentibus, & sequitur Alvarado, ubi supra, & Ayora, ubi supra dicta 3. parte, questione 3. & ubi hoc verum esse putat & summam aequitatem continere, neque obstat dicta lex 3. tit. 20. part. 2. & lex fin. tit. 7. ead. part. quoniam secundum dicta intelligi possunt, vel quod non excludit peti salarium, licet pater possit se operibus filii, etiam industrialibus adjuvari & eis uti ad libitum, vel loquantur in operibus obsequialibus, ex dictis per Matien. Aflic. decisio. 308. num. 3. ea enim sola potest pater filio praecipere, quae ad rem domesticam pertinent, & non alia, ut optime per Alphons. a Castro, de potestate legis penult. lib. 1. cap. 4. fol. 28. in prin. vis

vis & secundum hanc distinctionem pluries consulti, & alii meo consilio accesserunt, verumtamen semper consulcbam moderate taxandum huic filio salarium hoc, & verbum illud dicta l. 3. tit. 20. part. 2. ibi, A su voluntad, intelligitur, ad hoc quod pater ad libitum suum huic vel illuc, in hoc vel in illo etiam renuente filio possit uti opera sua, non vero ad excludendum a debito salario pro labore suis manibus impenso augendo bona paterna, & famulum excusando: & sic in cancellaria inquit audisse determinatum Alvarado 25 ubi supra. In casu tamen in quo pater filio * salarium promississet deberetur ei & praecipuum sibi recuperaret, secundum Bald. consil. 62. volumine primo & glos. mercaderia, in d. l. 3. tit. 15. part. 6. & Navar. in manu. ubi sup. & Odros. l. si tibi. §. si pater, in col. 840. ff. de pact. in propusitum gl. d. l. cum oportet.

sione agitur, & ideo in hac lege hoc clarius statuit, ut optime considerat Minchiaca de success. tom. 1. §. 1. n. 9. versic. denique cum per dictam legem sextam, ubi & in versic. verum tamen est, inquit singulariter, quod si parentes ejus de ejus successione agebatur repudiassent hereditatem expresse, vel tempore vel alia ratione a capite tantum parentum, seu liberorum, exclusi essent, tuncque integrum sibi remaneret caput unde legitimi, & in quo capite concurrere possent cum fratribus defuncti, de ejus successione agebatur neque procederet tunc nostra lex, dum dicit fratres in successione intestati fratris concurrere cum parentibus non posse, quae est optima limitatio ad nostram legem, & sic legem istam nostram procedere etiam quoad bona extra regnum existentia, ut per Pelaez de major. 1. part. quest. 58. num. 33. cum anteced. & sequentibus.

IN LEGEM QUARTAM,

IN LEGEM QUINTAM,

Quae erat 7. Tauri.

quae erat 8. Tauri.

Fratres fratris ascendentes habenti non succedit neque concurrunt cum ipsi ascendentibus.

Filii fratrum ab intestato succedunt patri cum fratribus defuncti patris in stirpem & non in capita.

SUMMARIUM.

SUMMARIUM.

- 1 Corriguntur plura iura per text. nostrum.
- 2 Non admittitur frater ad tutelam fratris cum Avia.
- 3 Si parentes filii hereditatem repudiassent ita ut a capite parentum & liberorum exclusi essent, non excluderentur a capite unde legitimi.

- 1 Lex nostra in filia fratris locum habet.
- 2 Solum habet locum representatio in gradu collateralium usque ad filios fratrum, & ubi quid in descendentes successione.
- 3 Legatum fratris relictum de primis fratribus intelligendum.
- 4 Representatio in majoribus in infinitum locum habet.
- 5 Sobrinus non admittitur cum patruo ad fidei commissum familia relictum etiam simpliciter nomine collectivo ab eo qui non est de ascendentibus neque de parvis, materteris aut amitis.
- 6 Representatio non est loci nisi in casibus a jure expressis, ubi an deus representatio in fidei commissum familia relicto.

Ibi, No pueda concurrir, corriguntur per hoc plura iura, & scilicet Auth. de hered. ab intest. veni. §. si igitur defunctus, versic. si vero, col. 9. & in Authen. defuncto. C. ad Tertull. & in lege quatta tit. 13. part. 6. versic. e si hermanos, relata pro scribentibus hic, & probantia ad hereditatem fratris mortui fratres admittendos insimul cum ascendentibus ipsius defuncti, quod non solum in hereditate secundum legem nostram procedet, verum & in tutela, quia licet antea poterat frater pupilli utrinque conjunctus cum avia ipsius pupilli ad tutelam venire, & concurrere, ex eo quod ad hereditatem etiam cum avia concurreret, secundum Sal. in Auth. matri & Avia. cap. quando multi. offi. intel. lege tamen nostra attenda cum ad hereditatem talis fratris defuncti non admittatur ejus frater insimul cum avia vel ascendente alio, neque ad tutelam admittetur, * quia correcte ratione legis, & ipsa lex & ejus dispositio correcte censetur, prout optime considerat glos. abuela l. 4. tit. 16. part. 6. & Villalobos, in sua Antononia verba filius, num. 53. §. 4. & 56. Ratioque nostrae legis & dispositionis haec potuit esse, scilicet, quia cum jam per legem 6. Tauri, quae est 1. nostri tituli, equiparentur ascendentes descendentes in successione ab intestato, & sic sicut olim caput unde liberi excluderet caput transverso unde legitimi, & unde cognatus, per totum ff. & C. unde lib. & unde legi. & §. cum autem cum sequentibus, inst. de bono posita etiam hodie per l. 6. Tauri, quoad super sunt ascendentes intestati mortis excluduntur transversales etiam filii fratres, non secus quam excluderentur si superessent liberi ejus de ejus successione in Recapitulationem. Tom. III.

Ibi, Los sobrinos, sed an idem erit, & in filia fratris, & dicendum est quod sic, ex optime dictis in materia nostri text. per Maria. Socin. juniore, consil. 5. per totum volum. 2. intelligenda tamen est lex nostra, quoties sobrinus in cum patruo succedere debentes patruo suo fratri sui patris sunt descendentes in primo gradu constituti, & sic sunt filii fratris mortui, ejus personam representant, representatio enim in gradu collateralium solum habet locum & in filiis fratrum & non in ulterioribus, secundum glos. pariente in fin. in l. 3. tit. 13. part. 6. & Ant. Gom. tom. 1. cap. 1. colum. fin. & in presenti num. 10. & 14. versic. item etiam iusta, & Tell. hic num. 5. & Covar. in pract. cap. 38. num. 4. versic. tertio ad intellectum, in fin. & in num. 10. versic. secundo potest, in princip. & hoc in collateralium successione, in ascendendum vero successione ulque duret representatio, tradit idem Covar. dicto numero quarto, versic. solo nono secundo, & pro hac opinione est textus in l. 5. tit. 13. part. sexta. ibi, E viese hermano, o hermana de padre o madre, e sobrino fijo de tal hermano que fuese ja muerto, ecce quomodo loquitur in filio fratris

fratris tantum, & non in ulteriori gradu, legatumque fratribus relicto de primis fratribus intelligendum est, secundum Tiraquel. l. lones, §. hoc sermo num. 82. & 86. de verb. signifi. neque obliat lex 40. Tauri, & tenet Covar. ubi sup. num. 9. & 10. cum sequentibus pluribus ubi n. 4. versio. secundo contra gloss. & in vers. tertio ad intellectum gloss. ampliat nostrae legis dispositionem, non tamen secundum cum ubi numero 5. vers. decimo apparet, admittitur sobrinus & cum patruo ad fideicommissum familiae relicto etiam simpliciter nomine colectivo, ab eo testatore, qui non esset de ascendentibus, neque de patris, neque de materis aut amitis, & idem tenet gloss. ringano, in l. 3. tit. 13. part. 6. nam secundum eundem Covar. ubi n. 6. vers. etiam in princ. quod de iure traditur de patris admittendis cum nepotibus, obtinet, ubi res ad plures devenire potest non vero quoties ad unum tantum, quia tunc primogenito defertur si per viam vinculi aut majoratus defertur, habetque notare unam regulam, scilicet, quod representationi non est locus nisi in casibus à jure expressis, ut novissime post haec mea scripta vidi consideratum per Doctorem Spino, in suo speculo testamentorum gloss. 1. princ. n. 44. ubi cum sequentibus describit casus hos, & num. 49. & 50. differt punctum illum de quo per Covar. ubi supra an in fideicommissio relicto familiae detur haec representatio.

Ibi, in stirpe et no in capita, cuius ratio vera est, quia cum unam solam personam representent, scilicet, patris sui, & jure ejus succedant, qui si vivus esset unam tantum caperet partem hereditatis fratris sui defuncti cum aliis fratribus, nimirum si & eius filii, unius tantum persona, quam representant partem capiant, prout in proposito nostri text. tradit Didac. Perez in l. 1. tit. 6. lib. 1. ord. col. 235. in princ. versio. ex quibus infero intellectum, & sic dicuntur in stirpe succedere illi, qui licet plures sint, non faciunt nisi unam partem personae illius, quam representant, quod si in capita succederent, quilibet caperet aequalem partem cum patruo suo, & haec pro textualium declaratione sufficiat, cetera de successione transversalium per Doct. hic videri possunt, maxime per Matienzo hic qui per conclusiones persequitur & per Crallum, in libro receptarum sententiarum, tit. de successio ab intestato.

IN LEGEM SEXTAM.

Filii spiritus clericorum nullo titulo bona parentum acquirere possunt ut sic clerici à concubinarum consortio arceantur.

SUMMARIUM.

- 1 Filii clericorum in sacris constitutorum sicut patri ita neque matri succedunt.
- 2 Verbum, occasio, causam remotam non vero immediatam respicit.

- 3 Clerici in materia nostri text. debent esse in sacris constituti, neque sufficere minores ordines habere etiam si beneficium possiderent ecclesiasticum.
- 4 Filium ante sacrorum ordinum ademptionem habitum an possit patris esse filius post sacerdos heredem instituire.
- 5 Spiritus neque ex ultima voluntate neque ex contractu lucrativo aliquid à patre habere potest, & ibi ampliat, & quibus applicabitur si aliquid ei relinquatur.
- 6 Nepotes legitimi & naturales ex tali filio spurio succedentes an successibiles sint avo, & ibi caute ut pater spurio relinquatur.
- 7 Statutum denegans filio alimenta an valeat.
- 8 Alimenta spurio relicta per patrem vacant spurio mortuo, nisi ut ibi.
- 9 Filia spuria potest per patrem dotari ex eo quod dicitur succedit loco alimentorum, & ibi an possit ultra alimenta aliquid relinqui tali filio spurio.
- 10 Concubine licet clericus donare non possit, tamen ob benemerita possit.
- 11 Spiritus hic de iure itidem civili neque patris consanguineis succedit, ubi an idem sit in filiis naturalibus.
- 12 Nati ex damnato coitu an sicut neque à patre possunt institui heredes poterunt à consanguineis patris.
- 13 Spiritus clericorum filii an sicut neque matri ita neque consanguineis ex parte matris succedant.
- 14 Filii commendatariorum militarium ordinum an patri sint successibiles.
- 15 Filii ii spurii clericorum dictorum etiam per viam fideicommissi non poterunt institui heredes à patre.
- 16 Spiritus hic si expresse instituitur à patre vel ei aliquid legatur ab eo ad venientes ab intestato devolvitur, si vero tacite ad se cum, ibi & qualiter probetur fides haec tacita & fraud.
- 17 An valeat contractus onerosus inter patrem & filium spurium factus, ubi & an confessio patris de recepto valida sit, ubi & an inter consanguineos ex parte patris, & n. 18. de quo spurio hac intelligitur.
- 19 Reprobatur Gregorius Lopez.
- 20 Intelligitur lex. 1. C. de naturalibus liberis.

Ibi, Per no dar occasio, ex iis verbis colligitur clare, legem nostram procedere non solum respectu patris, sed & respectu matris, scilicet, quod quemadmodum patri clericus in ordinibus sacris constituto filii non succedunt secundum legis nostrae dispositionem, ita neque matri & prout late diximus in l. 1. gloss. como lo son, sup. isto tit. & lib. ubi & terigi an & consanguineis ex parte matris, & late per Rojas, in epitome de successio, ab intest. cap. 27. num. 1. cum pluribus sequentibus, & tenet Covar. in 4. part. 2. cap. 8. §. 5. num. 17. verbum enim & occasio causam respicit remotam, non verò immediatam, ut docent Paul. Cyn. quest. 2. & Sal. in l. generaliter. C. de Episcopis & cler. & allegat per Matienzo, hic, in gloss. 1. n. 1. & sic non solum causam parentum, sed & matrum considerasse legem nostram est censendum, ut sic filii remoti non solum à successione patrum clericorum, verum & matrum quae est remotior causa,

causa, ut arceantur clerici concubinarum, videntes enim filios eorum sibi & matribus insuccessibiles, continentia invitentur ad bene vendendum.

Ibi, De clericis, sed an debent esse clerici in sacris, an verò sufficiat filii minorum ordinum sint, & dicendum est, quod debent esse constituti in sacris neque sufficere minores ordines habere in filiorum naturalium propositum, etiam si simul cum minoribus ordinibus beneficium & ecclesiasticum haberent, ut dicemus in l. 9. istius tituli, in gl. de clericis, ubi me remitto, & tradit Covar. in 4. 2. part. cap. 8. §. 5. num. 17. & Rojas in epitome de successio, ab intest. cap. 27. num. 20. & 21. Sed num filii clericus ante ademptionem sacrorum ordinum, vel beneficium ecclesiastici filium habuerit in muliere soluta & cum qua contrahere poterat matrimonium absque dispensatione, poterit ne post sacerdotium adeptum filium illum heredem instituire, & dicendum quod sic, cum Didac. Perez, hic columna 164. ad finem.

Ibi, Los tales hijos de clericos no ay an ni hereden, filius enim spurius neque ex testamento neque ab intestato, neque ex contractu inter vivos lucrativo (ut inquit Ant. Gomez l. 9. Tauri n. 33. & 35. cum sequentibus aliquibus, & infra hac lege in gloss. vendida, dicam) aliquid à patre & capere potest, text. in Authen. qui. mo. natur. eff. sui. §. fin. Auth. licet C. de natur. liber. regia l. 10. tit. 13. part. 6. l. 4. tit. 6. part. 1. l. 3. tit. 21. p. 4. tradit late Suarez in l. 1. tit. 6. lib. 3. fori, sub §. predicta de naturalium, usque in finem, & Crallus de successio, titulo fin. de successio, ab intest. quest. 20. idemque in regno Aragonum servari alicet, Didac. Perez, hic col. 161. sub lib. 1. ordin. dicens non valere statutum, quod spurii sint successibiles, de quo etiam latius diximus, in tantumque hoc reddit verum Covar. in 4. p. 2. cap. 8. §. 5. n. 3. quod si pater filio spurio aliquid relinquit, id legitimis liberis vel cognatis ex legis dispositione deferatur & Ant. Gom. tom. 1. cap. 10. num. 30. vers. tertio infero, quibus negligentibus vendicare intra duos menses, vendicabit bona illa filius secundum eum Covar. ibi, qui cum numeris sequentibus plura singularia in propositum inferit ex hoc asseritque post se profectum fuisse Dominicum à Soto procedentes inhabiles etiam censentur & ad succedendum avo suo, & videtur quod idem sit, quia ex insecta radice procedunt, quo casu nulla major prerogativa eis quam patri competet prout videre licet ex dictis per Tiraquel. in tract. de primogenitura questione 12. num. 13. & 14. & 15.

Sed secundum Covarruvias ubi supra num. 13. & 14. Anton. Gomez in l. 9. Tauri num. 17. cum sequentibus pluribus, communis est, quod possit eis avus talis relinquere bona dummodo fraus absit, & haec erat una ex cautelis, quae parentibus clericis dabantur ut possent filium eorum bonis suis perfui, quam & alias referunt Covar. ubi supra num. 11. & Anton. Gomez ubi supra & Didac. Perez, hic col. 162. in fine cum sequentibus, ubi alios allegat alias cautelas descriptas, licet haec cautela ex lege 9. Tauri infra sequente refutata videatur, secundum Villalobos, in antinomiam juris civilis & regii litera. F. num. 23. & ideo mihi nunquam applausit, neque alia mihi melior videtur & ab-

Arredo in Recopilacionem. Tom. III.

que fraude carens, quam illa, quod pro alimentis talis spurii pater ei relinquat necessaria, nam jure pontificio, ut apparet ex iuribus relatis per Covar. ubi supra & Anton. Gomez d. lege 9. Tauri num. 37. cum sequentibus aliquibus, alimenta non sunt deneganda etiam spuris, nam eò quod nati sunt non sunt pendendi, aliter enim necesse eos videremur, ex l. necesse ff. de liber. agnos. & an valeat statutum denegans filio & alimenta vide Covar. ubi supra §. 6. per totum, ad declarationem cap. cum haberet, de eo qui duxit in matrem defuncto tamen tali filio spurio cessant alimenta illa, secundum Covarruvias ubi supra & Suarez l. 1. tit. 6. libro 3. fori. §. secundum est nisi secundum eum ibi per patrem, vel matrem alimentum relinquendum jubetur ut & ad ipsius spurii filios alimenta illa deveniant, vel si in vim alimentorum non relinquatur id quod tali spurio relinquatur, ut in lege sequente, in gloss. y no mas, dicemus, & in l. 7. numero 36. infra eodem. Ex dictisque alimentis spurio relinquendis inferitur etiam spuriam filiam posse & per patrem dotari, eò quod in vim alimentorum dicitur succedit secundum Didac. Perez hic col. 164. & melius Ant. Gom. ad l. 9. Tauri n. 17. ubi ponit casu de facto, & Decium optimè consil. 61. Si tamen talis spuris esset bene meritis circa patrem possit ei pater aliquid plus ultra alimenta relinquere propter benemerita illa secundum Bald. relatum & lectum per Didacum Perez hic, col. 165. in fine, & Baegam, de dotibus cap. 17. num. 8. ubi num. 9. inquit quod licet clericus concubinae donare non possit, secundum gloss. communiter approbatam & laudatam in l. mulier. ff. de re jud. tamen propter benemerita potest ei & donare, de quo agit late concivis meus Doctor Gutierrez, de juramento confirm. parte 1. c. 6. per totum.

Ibi, Ni de otras parientes de parte del padre idem est de jure & civili, ex l. si spurii ff. unde cog. & ex §. vulgo questus, inst. ad successio. cognata. & glossa in §. novissime, inst. ad officia communitate approbata secundum relatos per Crallum, de successio. tit. de successio, ab intest. questione 20. num. 1. Ad eò ut idem sit in filiis naturalibus ad ampliationem dictarum legum, ex Avien. quib. mo. nat. eff. sui. §. filium vero & l. fin. in fine tit. 13. part. 6. & tenent plures relati per Matienzo, hic gloss. 4. n. 1. Sed an & idem erit in filiis natis ex aliquo coitu prohibito à jure, ut ii, neque ex testamento à consanguineis, sicut neque à patre condico institui & possunt heredes, vide text. & ibi gloss. pen. l. 4. & gloss. la marda, in l. 10. tit. 13. part. 6. & dicendum est cum hac gloss. quod possint ab aliis quam à patre institui heredes ex testamento vel per contractum & lex nostra tandem procedat in casu, in quo loquitur, scilicet, in filiis clericorum, ut & tenet gloss. l. 1. fin. tit. 13. part. 6. & Acosta. in cap. si pater verbo, bona omnia, num. 13. pag. 340. de testam. in 6. sic & eodem modo inquit gloss. magna in fine in l. 11. tit. 13. part. 6. quod licet respectu successiois matris, filii à clerico geniti ipsi matri non succedant, aliis tamen consanguineis ex parte matris & bene succedunt, de quo dixi in l. 1. gloss. como lo son, supra isto tit. & lib. & examinat Matienzo hic gloss. 4. num. 4. cum sequentibus aliquibus & num. 8. ita tenet, & n. 9. an & hoc procedat ex testamento, & tenet novissime Spino in speculo testamentorum, tit. de filio spurio.

- 40 *Filius famule coeuntis cum famulo domini sua matri succedit si ipsa eras soluta, nisi ut ibi.*
- 41 *Filius natus ex conjugata per vim cognita, ex quo filius ille natus est succedit matri sine descendens legitimis & naturalibus mortue.*
- 42 *Filius matris illius soluta jam hodie ipsi matri succedit decedenti sine legitimis.*
- 43 *Quid tamen erit hodie in filio adulterino nato ex conjugata an mariti ipsi decedenti sine legitimis succedet.*
- 44 *Quid tamen in filio incestuoso, & ibi pena incestus.*
- 45 *Iudex in atrocissimis delictis potest arbitrium usque ad mortem extendere.*
- 46 *Nepos procedens ex filio damnato coitus an possit ab avia institui.*
- 47 *Quid in nato ex Judeo & Christiana an dicitur damnati coitus.*
- 48 *Quoad patri succedendum nihil immutatur per l. nostram jus antiquum & partiarum.*
- 49 *Quoad matrem copulative requiritur quod sit coitus damnatus & punibilis in materia nostra l. de matri succedendo.*
- 50 *Clericus in casu nostra l. debet esse ordinibus sacris insignitus, secus vero alias etiam si beneficium ecclesiasticum habeat, sive clerici talis majorum ordinum concubina sit publica sive non.*
- 51 *Filius clerici non praesumitur genitus in sacerdotio.*
- 52 *Filius commendatoris unius ex tribus ordinum militarium hic expressorum habitus in muliere soluta & potente cum eo contrahere sine dispensatione naturalis est & matri succedit, patri vero modo modo, & ibi an consanguineis ex parte patris.*
- 53 *Coitus monialium damnatus est.*

Ibi. Los filios bastardos, Sed an idem erit in nepotibus, fingamus enim, quod quaedam mulier vidua habebat filiam legitimam & naturalem ex legitimo matrimonio procreatam, ex quo quidem matrimonio & filium etiam habebat, & ex filio isto legitimo & naturali praemortuo relicto erat quidem filius bastardus nepos istius mulieris viduae, quae quidem nepotem hunc bastardum heredem universalem in suo instituit testamento, & dictae suae filiae modicum quid titulo institutionis reliquit, mortua autem vidua haec ejus filia agit contra testamentum aviae filiae dicentes non valere, nepotique illi non potuisse relinquere amplius quam patet ejus si viveret, relinquisset, & per consequens totam hereditatem ad ipsam pertinere ab intestato, quaeritur quid juris, & Paulus Cast. relatus per Suarez, l. 1. titulo sexto, libro tertio Fori. fol. 90. pagina secunda in principio. versiculo circa praedicta tamen, & inquit Paulus, quod plures consuluerunt institutionem non valere, per legem finalem. C. de naturalibus liberis. Sed quod ipse contrarium consuluit, scilicet dictam institutionem factam de nepote valere, eo quod inquit ipse Paulus, dicta l. finalis est odiosa nimis, quia antequam facta esset dicta lex, etiam legitima sobole extante poterat pater nepoti naturali relinquere quantum vellet, quia non puniebatur nisi quantum ad filium, cujus generatione vitium commisit, ergo si est odiosa non

extendenda. Item & pro ipso Paulo faciebat. lex 11. ritu. 13 par. 6. probans filium naturalem insimul succedere cum legitimis & naturalibus, ergo & nepos ex tali filio naturali cum patris personam representet, & sic quod jam, quod non caperet nepos iste totam hereditatem, deberet tamen esse aequalis cum filia in tali successione, & filia non posset agere nisi ad supplementum legitimae, neque videtur obstare legem nostram, quia in filiis & non in nepotibus loquitur, & est odiosa, sicut de dicta l. finali C. de naturalibus liberis, dixit Paulus ubi supra, & sic non extendenda ad nepotes. Quid dicendum: mihi (scilicet) cum Paulo contendere, contrarium videtur asserendum, imo quod idem sit in tali nepote naturali, sicut in filio naturali, ut ex d. l. finali C. de naturalibus liberis, & in Authentica qui. mo. nat. eff. sui. §. d. foret. Praetertim quia cum dicta l. finalis & ad obviandum peccatus veniat, non est restringenda, sed amplianda potius, ut sic appellatione filiorum nepotes etiam comprehendantur, & ex Bartol. & Doctores, in l. libellorum appellatione, 220 ff. de verborum significatio, quod cum appellatione & limitatione profertur Villalobos, in arario communium opinionum, verbo filius, numero 202. usque ad 212. & sic ut in casu in quo filii bastardi non possunt succedere ascendentibus, sic neque nepotes bastardi etiam ex legitimo filio & naturali procreati succedant, nisi in una unica ex testamento secundum jus civile, & in quantum secundum jus regium existentibus filiis legitimis & naturalibus, & eis deficientibus, & ab intestato duas uncias ex duodecim, ex Auth. licet. C. de natura. liber. §. l. 8. titulo 13. par. 6. Dura enim esset aliter dispositio separans filios bastardos a successione parentum & nepotes bastardos in eodem casu admittens. Item duplex vinculum fortius est uno, sed filia haec legitima & naturalis duplici fungitur vinculo, nepos vero bastardus uno & patri habenti legitimis & naturales insuccessibili nisi tantum in dicto quinto ex testamento & in dictis duabus uncias ab intestato, ergo necessario fatendum est, dictam nepotis institutionem non valere, neque concurrere debere ad avi successione cum filia illa legitima & naturali talem nepotem naturalem, sicut neque concurreret in successione patris sui mortuus cum filiis legitimis & naturalibus, quod & probatur ex l. finali titulo 13. par. 6. sexta, versio. fueras unde, & sic haec opinio contra Paulum tenenda est, prout & voluit tenere Suarez ubi supra, & Antonius Gomez hic num. 6. neque obstat dicta l. 11. titulo 13. par. 6. quia corrigitur per textum nostrum, prout advertit gloss. 3. ibi. & Antoni. Gomez, hic numero 9. & omnes alii. Ex quibus Pauli opinio non est sequenda respectu avi vel aviae, ex parte patris. Sed respectu avi vel aviae matris, secus est dicendum, nam in hoc casu, cum ipse nepos vel nepotis naturales matri sine legitimis & necessariis haeredes & cum ea deficientibus descendentes ab ea legitimis & naturalibus primum caput liberorum obtinent, secundum omnes hic, intrant locum matris suae nepos hic vel nepotis naturales,

turales, ita ut quemadmodum ipsa mater legitima & naturalis habebat succedere patri vel matri vel ambobus insimul cum aliis suis legitimis & naturalibus, ita & nepos vel nepotis filius vel filia hujus matris avae vel aviae matris succedant cum aliis filiis avorum horum legitimis & naturalibus, matris personam & locum representando, nam representatio habet locum tam in naturalibus quam in legitimis secundum Antonium Gomez, hic, dicto numero 6. tum etiam quia lex nostra excludens naturales succedere cum legitimis & naturalibus procedit respectu successione matris, prout ex ipsa patet, & tenent omnes hic, teste Matienço hic glossa tertia, numero secundo, & quia cum correctoria lex nostra sit, non est censendum in nepotibus naturalibus in hoc casu loqui cum de jure antea tales nepotes cum legitimis & naturalibus concurrerent, ex §. novissime Instit. ad Officiarium, §. l. si spurius & hac parte §. l. 1. modestus ff. unde cognat. gloss. 2. in l. 1. tit. 13. par. 6. & sic ultra casum in quo loquitur lex nostra non est intelligenda, neque obstat noster text. dum de filiis damnati coitus loquitur, excludens eos a successione matris, ut idem sit quoad successione aviae matris, secundum Doctores, hic maxime Telli. num. 29 & Matienço gloss. 8. num. 2. nam ut ex ipsis Doctores patet, idem erat statutum de jure civili quod jus non est censendum legem nostram restringit ad matrem filium filium habentem ex damnato coitu, sed in suo esse jus civile reliquit etiam quoad aviam, & per consequens est differens casus, & ex diversis non fit illatio, ut idem dicatur in nepote vel nepote naturalibus circa successione aviae matris, cum legitimis & naturalibus prout ex dict. l. Modestinus, tenuit Cyn. secutus per Suarez ubi supra in fin. verbis, & Antonium Gomez, hic num. 49. idem dicentem si talis mater esset tantum naturalis, & idem voluit dicta gloss. 2. in princ. juncta gloss. 4. in d. l. 11. dum in gloss. 2. tenuit hoc de avia & in gloss. 3. legem nostram solum quoad matrem intellexit procedere. Imo & quoad matrem asserit Socinus, relatus per gloss. natus, columna penultima in dicta lege 11. & per pe-laez de majorat. 2. part. questio. 2. num. 15. non fit extensio ad nepotes procedentes ex filio damnati coitus, qui quidem aviae suae succedunt, quasi prohibito quoad filios succedenti tali matri non extendatur ad nepotes hos, licet non careat scrupulo, ut inquit illa gloss. natus.

Ibi De qualiter calidus que sem, plures enim sunt qualitates filiorum naturalium, ut patet ex lege prima, titulo decimo quinto, part. quarta. nam vocantur naturales, & erant illi nati ex concubina in domo retenta, ex Angel. in l. vulgo concepti. ff. de statu homi. Oldrad. consil. 196. Roland. consil. 242. volumine 1. Alcia libr. 4. parergon. cap. 5. qui cum pauci tales dici possent, processit l. 11. Tauri nostri tit. id non requirunt, sed ex qualibet concubina, quos bastardos vocat gloss. in Rubrica. ff. de concubinis, Alexandr. consilio 128. numero decimo tertio volumine primo. Alii vero nothi vocantur, quae dictio (Fabio Autore libro 3. cap. 8.) Latine reddi non potest, & sunt ex concubitu geniti distantes a naturalibus, quod nothi non addo custodia matris, neque quae loco uxoris habeatur, nascentur, unde & ea voce continentur, quae ex meretricibus concipiuntur, quos vulgo conceptos dixit consultus, in d. l. vulgo, & spu. Azvedo in Recopilationem, Tom. III.

rios dixit Theophilus, id est passim conceptos, aut quasi sine patre filios, de quibus prima pars d. l. vulgo. qui patrem demonstrare non possunt, cujus modi tyrrenorum filios omnes esse, Theonius est testis libr. 12. esse enim illos lege uxores communes communiterque partus alere sollicitos, quasi sine patre certo & apud alios idem esse refert Tiraq. in l. 7. connubi. numero 53. quales & Mofines Pontici etiam sunt, quae (ut Arthemedorus de somniorum interpretatione lib. 1. cap. 9. scribit) tantum de mulierum fide solliciti videntur, ut eis communiter misceantur in his soli nihil ipsi curio, quae apud ceteras gentes admilla gravissime lege puniri solent, nihilque veriti, si incerto proliu patre filii nascantur. Sunt & alii Spurii ex damnato coitu, ut si ex matre sint cum qua stuprum, adulterium aut incestus committeretur, de quibus subiecit dict. l. vulgo, ibi vel qui possunt quidem, & illi matri intestatae succedebant, non succedunt, secundum gloss. in l. si qua illustria. C. ad Officiam, quae communes opinionones sunt, secundum Socinum consil. 148. colum. 1. & fin. volum. 1. nisi ex ancilla propria sint quod & legens, & ex facto consultus respondit Socinus, l. Gallus. §. quid si is. columna finali ff. de liberis & post. qui quidem omnes sub lege nostra comprehenduntur, & circa naturalium successione ea attenda nihil dubii relinquatur, prout refert Orosius in d. l. vulgo ff. de statu homi. num. columna 249. Sunt & alii ex moniali cum preterito nati, vel ex monacho, qui & sparii appellantur, damnataque coitus secundum Tertiarium impractica in forma lib. pro haeredibus ab instituti de la glo. nullisque super columna 2. versiculo unde advertendum folio, mihi 192. qui admodum omni juri infestati sunt, ut indigni successione parentum, & ordinum receptione censentur, ut patet ex l. supra proxima & ex traditis per doctores, hic & alibi, & vide optimam l. 1. titulo 13. & l. 4. & fin. titulo. final. par. 4. & Matienço lege 6. glossa 3. numero 1. & 2. supra isto titulo. & Paulum Guillam. de hereticis in titulo de penis omnifariam coitus per totum.

Ibi. En caso que tengan sus madres. Ex his verbis corrigitur text. in l. 11. titulo 13. par. 6. 7. quae naturales filios cum legitimis & naturalibus concurrere ad matris hereditatem disponebat. Sed an idem erit si ad patris hereditatem tantum veniant, & dicendum est quod sic & fortius, nam si in matribus hoc disponitur, quibus quidem filii naturales tam ex testamento, quam ab intestato legitimis & naturalibus descendentes deficientibus succedunt, ex lege nostra, à fortiori idem dicendum quoad patris hereditatem, cum patri tantum legitimis & naturalibus descendentes deficientibus, naturales filii succedant, ex testamento, & ab intestato in duabus uncias, ex lege titulo 13. par. 6. & ex l. 10. Tauri quae est sequens. Item quid ex dicta l. 8. & 9. titulo 3. par. 6. tunc filii naturales ab intestato in illis duabus uncias patribus succedunt quoties patres legitimam sobolem non habent, nam si habent secus esset & sic heque ultra quantum posset pater filio naturali relinquere dum legitimam sobolem habet, & ex l. sequente, & ex Authentica licet. C. de naturalibus liberis.

Ibi O descendentes, & sic nepotes & in infinitum descendentes legitimi & naturales excludunt filium naturalem à successione matris, & aviae, vel proaviae, vel alterius legitimi & naturalis ascendentes, nam cum verbum Descendentes, sit indefinitè prolatum, omnes comprehendit. K k Ibi;